T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

YÜNTAŞ AKARYAKIT GIDA İÇECEK TURİZM MERMER ELEKTRİK NAKLİYAT SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 8
7. DENETİM BULGULARI 8

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu 2
Tablo 2: İştirakler Tablosu 2
Tablo 3: Özet Gelir-Gider Kalemleri 3
Tablo 4: Spor Kulübü Derneklerine Yapılan Nakdi Yardımlar 18

www.balioglu.net

KISALTMALAR

TTK: Türk Ticaret Kanunu

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

VUK: Vergi Usul Kanunu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Demirbaş ile Makine ve Cihaz Hesaplarında Kayıtlı Taşınır Mal ve Malzemelerin Gerçek Durumu Yansıtmaması

2. Kıdem Tazminatı Karşılığı Tutarlarının Gerçek Durumu Yansıtmaması

3. Yapılandırılan Borçların Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabında Takip Edilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Şirketin %10'dan Az Hissesine Sahip Olduğu Afyon Jeotermal Tesisleri Turizm ve Elektrik Üretim AŞ'deki Sermaye Ortaklık Payının Yanlış Hesapta İzlenmesi

2. Şirketin Pay Defterinin Kayıp Olması

3. Fiziki Stok Sayımının Yapılmaması

4. Şirket Tarafından Spor Kulüplerine Nakdi Yardımda Bulunulması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

YÜNTAŞ Akaryakıt Gıda İçecek Turizm Mermer Elektrik Nakliyat Sanayi Ticaret AŞ (YÜNTAŞ), Afyonkarahisar Belediyesi tarafından, Türk Ticaret Kanunu(TTK) hükümlerine göre 1951 yılında kurulmuş olup 21.11.1951 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

YÜNTAŞ'ın faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup mermer, doğaltaş ve kayrak taşı ocakları açmak ve işletmek; turizm işletmeciliği yapmak; petrol ürünleri satımı, depolanması ve taşımacılığını yapmak; her türlü hava, kara ve deniz taşıtları ile yük taşıma işleri yapmak; ekmek ve unlu mamullerin üretimiyle ilgili faaliyetlerde bulunmak; her türlü özel, tüzel, resmi inşaat ve taahhüt işleri yapmak; her türlü elektrik üretiminde bulunmak, tesis kurmak satın almak; içme ve kullanma suyu tesisleri kurmak, her türlü sıvı içecekleri üretmek, üretimle ilgili tesis kurmak, satın almak ve kiralama işleri Şirketin faaliyet alanında yer almaktadır.

www.balioglu.net

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde ayni hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

YÜNTAŞ, kamu hukuku ile özel hukuka tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 6098 sayılı Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş bir anonim şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile

yetkili organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organıdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, 1 tüzel kişi ortaklığını temsilen 3 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 16.06.2020 tarihli Genel Kurul Kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdürlük, Muhasebe ve Finans Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Birim Müdürlüğü, Satın Alma Birimi, Bilgi İşlem Merkezi'nden oluşmaktadır.

Şirkette çalışan personel sayısı; 31.12.2020 tarihi itibariyle 206 kişi olup bunlar idari personeldir. 1103 kişi ise 696 sayılı KHK kapsamında Şirket vasıtasıyla Belediyede çalışmaktadır. Çalışanlar, 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

YÜNTAŞ'ın nominal sermaye tutarı 23.223.445,00 Türk Lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Afyonkarahisar Belediyesi, Şirketin %99,980 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2020 tarihi itibariyle sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

www.balioglu.net

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Afyonkarahisar Belediyesi	23.218.800,00	99,98
Afyonkarahisar İl Özel İdaresi	3.019,05	0,013
Diğer Gerçek Kişiler	1.625,95	0,007

YÜNTAŞ'ın aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır:

Tablo 2: İştirakler Tablosu

İştirakin Adı, Soyadı/Unvanı	İştirakin Toplam Sermayesi (TL)	YÜNTAŞ'ın Sermaye Tutarı (TL)	YÜNTAŞ'ın Sermaye Oranı (%)
Afjet Afyon Jeotermal Elk. Üret. Tes. San. Tic. AŞ	10.000.000,00	717.000,00	7,17
Afgazjet Afyon Jeotermal AŞ	3.000.000,00	1.015.200	33,84
Afbelsan İnş. Haf. Taah. Tem. Nak. San. Tic. AŞ	100.000,00	40.000,00	40

Şirketin amacı; esas itibariyle Afyonkarahisar Belediyesinin hizmet alımına dayalı personel istihdamını gerçekleştirmektir. Bu nedenle şirketin ana gelirleri personel istihdamına

dayalı hakediş gelirleridir. Bunun yanında ekmek ve unlu mamuller üretimi ve satışı, akaryakıt ve petrol ürünleri perakende satışı, kilitli parke ve doğaltaş üretimi ve satışı da şirketin önemli gelir kalemleridir. Şirketin son iki yıla ilişkin gelir-gider durumu aşağıdaki tabloda özet olarak gösterilmiştir:

Tablo 3: Özet Gelir-Gider Kalemleri

Gelir/Gider Kalemleri	2019	2020
C- Net Satışlar	143.561.805,75	140.859.207,32
D- Satışların Maliyeti(-)	141.451.863,20	137.733.371,32
E- Faaliyet Giderleri(-)	5.677.645,38	8.527.302,53
F- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	1.107.482,70	807.451,73
G- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar(-)	115.482,60	651,79
H- Finansman Giderleri(-)	3.415.003,46	1.588.597,87
I- Olağandışı Gelir ve Karlar	8.028.315,12	150.867,13
J- Olağandışı Gider ve Zararlar(-)	3.275.249,25	615.729,72
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	**-1.237.640,32**	**-6.648.127,05**

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK)'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Kanun ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz

konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2019 yılı aktif toplamı 4.228.500,00 TL'yi veya net satışları toplamı 8.456.700,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2020 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

www.balioglu.net

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2014 yılında TFRS uygulama kapsamını bağımsız denetim kapsamından ayrıştırarak Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) uygulama kapsamını genel olarak kamu yararını ilgilendiren kuruluşlarla sınırlandırmıştır. Bunun yanı sıra, bu kuruluşların dışında kalan işletmelerin de isteğe bağlı olarak TFRS uygulamalarına izin verilmiştir. YÜNTAŞ, bağımsız denetime tabi olup TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir

Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

www.balioglu.net

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜNTAŞ, 5018 sayılı Kanun kapsamında yer almamaktadır. Dolayısıyla Şirket; 5018 sayılı Kanun'un Beşinci Kısmında ayrıntılı şekilde düzenlenen iç kontrol ve iç denetim mevzuatına ve ayrıca Kanun'a dayanarak çıkarılan alt mevzuat düzenlemelerine tabi değildir.

YÜNTAŞ; temel olarak, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu esasları çerçevesinde kurulmuş olup faaliyetlerini de bu esaslar çerçevesinde yürütmektedir.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasında "*Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulatmak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir."* hükmü bulunmaktadır. Ancak, YÜNTAŞ'ta, söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

Diğer yandan, 5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesine göre iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür. İç kontrol işlemlerine ilişkin olarak Şirkette, 5018 sayılı Kanun hükümlerine benzer şekilde aşağıdaki uygulamalar mevcuttur:

www.balioglu.net

-Yazılı bir belgeye dayanmamakla birlikte, yapılan tüm harcama tutarları yönetim kurulu başkanı veya yönetim kurulu başkan vekili imzası ile yapılmaktadır.

-Yazılı bir belgeye dayanmamakla birlikte, birimlerin işlemlerine ilişkin süreçlerde birbirlerinin kullandıkları programlara ve iş süreçlerine müdahaleleri yönetim politikası olarak engellenmiştir.

-Yine yazılı bir belgeye dayanmamakla birlikte, mali işlemlerde üst birim müdürü alt yetkilinin işlemlerini ve süreçlerini kontrol etmektedir.

İç kontrol sisteminde aşağıda belirtilen hususlarda zafiyetler olduğu tespit edilmiştir:

-Mali nitelikteki iş ve işlemlerle ilgili risk analizleri yapılmamış, iş akış şemaları ile iç kontrol sistemleri oluşturulmamıştır. Şirketin gelir ve giderlerine ilişkin iş ve işlemlerinin düzenlendiği ve süreç akış şemalarının oluşturulduğu düzenlemeler yapılmamıştır. Bu sebeple mali nitelikteki iş ve işlemler üzerinde iç kontrol faaliyetleri sistematik bir şekilde sürdürülememektedir. Muhasebe birimince yapılan kontroller de sınırlı düzeyde kaldığından Şirkette iç kontrol ortamının oldukça riskli olduğu değerlendirilmektedir.

Örneğin işletmelerde kullanılmak üzere satın alınan malzemeler için herhangi bir iç

kontrol süreci takip edilmemekte, yapılan harcamalara ilişkin faturalar muhasebe birimine gönderilmek suretiyle işlemler tamamlanmaktadır. Aynı şekilde mal ve hizmet satışı ile gelirlerin tahsilatı süreçlerinde de sistemli iç kontrol süreçleri bulunmamaktadır.

Her türlü mali işlemde kontrol risklerinin asgari düzeye indirilebilmesi için, Şirket yönetimince iş akış ve kontrol süreçlerinin yazılı bir biçimde düzenlenmesi ve bu işlemlerin standart hale getirilmesi uygun olacaktır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

YÜNTAŞ Akaryakıt Gıda İçecek Turizm Mermer Elektrik Nakliyat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi'nin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Demirbaş ile Makine ve Cihaz Hesaplarında Kayıtlı Taşınır Mal ve Malzemelerin Gerçek Durumu Yansıtmaması

YÜNTAŞ'ın, 2020 yılı mali tablolarında yer alan Demirbaşlar ile Makine ve Cihazlar Hesaplarındaki kayıtlar fiili durumu yansıtmamaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda envanter defteri, bilanço esasına göre tutulacak defterler arasında sayılmış ve 185'inci maddesinde aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

"Envanter defteri ve bilanço günü: Envanter defterine işe başlama tarihinde ve müteakiben her hesap döneminin sonunda çıkarılan envanterler ve bilançolar kaydolunur ve

bu tarihe "bilanço günü" denir. Envanter defteri ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı olur."

Buna göre her hesap dönemi sonunda çıkarılan envanterin bu deftere kaydolacağı belirtilmiştir. Envanter kavramı ve envanterin nasıl çıkarılacağı ise anılan Kanun'un "*Envanter çıkarmak*" başlıklı 186'ncı maddesinde şu şekilde açıklanmaktadır:

" Envanter çıkarmak, bilanço günündeki mevcutları, alacakları ve borçları saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kesin bir şekilde ve müfredatlı olarak tespit etmektir.

Şu kadar ki, ticari teamüle göre tartılması, sayılması ve ölçülmesi mutat olmayan malların değerleri tahminen tesbit olunur.

Mevcutlar, alacaklar ve borçlar işletmeye dahil iktisadi kıymetleri ifade eder."

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu da 66'ncı maddesinde, envanter çıkarma konusunda 213 sayılı Kanun ile paralel hükümler içermektedir. Söz konusu maddede;

"III - Envanter (1) Her tacir, ticari işletmesinin açılışında, taşınmazlarını, alacaklarını, borçlarını, nakit parasının tutarını ve diğer varlıklarını eksiksiz ve doğru bir şekilde gösteren ve varlıkları ile borçlarının değerlerini teker teker belirten bir envanter çıkarır.

(2) Tacir açılıştan sonra her faaliyet döneminin sonunda da böyle bir envanter düzenler. Faaliyet dönemi veya başka bir kanuni terimle hesap yılı on iki ayı geçemez. Envanter, düzenli bir işletme faaliyetinin akışına uygun düşen süre içinde çıkarılır.

(3) Maddi duran malvarlığına dâhil varlıklarla, ham ve yardımcı maddeler ve işletme malzemeleri düzenli olarak ikame ediliyor ve toplam değerleri işletme için ikinci derecede önem taşıyorsa, değişmeyen miktar ve değerle envantere alınırlar; şu şartla ki, bunların mevcutları miktar, değer ve bileşim olarak sadece küçük değişikliklere uğramış olsunlar. Ancak, kural olarak üç yılda bir fiziksel sayım yapılması zorunludur.

(4) Aynı türdeki stok malvarlığı kalemleri, diğer aynı nitelikteki veya yaklaşık aynı değerdeki taşınabilir malvarlığı unsurları ve borçlar ayrı ayrı gruplar hâlinde toplanabilir ve ortalama ağırlıklı değer ile envantere konulabilir." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki yasal düzenlemelere göre; Şirket bilanço günündeki mevcutlarını, alacaklarını, borçlarını saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kesin bir şekilde ve

www.balioglu.net

müfredatlı olarak gösterecek bir envanter çıkarmalı ve buna bağlı değerleri envanter defterinde kayıt altına almalıdır.

YÜNTAŞ'ın 2020 yılsonu hesap ve kayıtlarının teyidi amacıyla; 255-Demirbaşlar Hesabı ve 253-Makine ve Cihazlar Hesabında kayıtlı bulunan taşınır mal ve malzemenin sayımı kapsamında olarak yerinde yapılan incelemeler neticesinde aşağıda yer alan hususlara rastlanılmıştır:

-2020 yılında Şirket yönetim binasına alınan demirbaşlar kayıtlara alınmakla birlikte daha önceki yıllarda kayıtlara alınan bazı demirbaşların varlığıyla ilgili bilgi edinilememiştir.

- YÜNTAŞ'ın Gazlıgöl Kaplıca İşletmesine ait demirbaşlarının çoğunun yıllar itibariyle atıl duruma düştüğü, kayıtlardan düşülmesi gerekenlerin kayıtlardan düşülmediği, sağlıklı bir takip sisteminin olmadığı görülmüştür.

- YÜNTAŞ'ın işlettiği işletmelere ait kayıtlı demirbaşlardan örneklem yoluyla seçilen demirbaşlardan bazılarının varlığıyla ilgili bilgi edinilememiş ve geçmiş yıllarda atıl duruma düştü ise kayıtların akıbeti konusunda açıklama yapılamamıştır.

-2020 yılı ve öncesinde envanter çalışması yapılmamış, işletmede kayıtlı envanterin mevcut durumu konusunda envanter defteri çıkarılmamıştır.

www.balioglu.net

Söz konusu denetim tespiti sonrasında Şirket tarafından, daha önceki yıllar itibariyle kendi kendini itfa etmiş veya atıl duruma gelmiş varlıkların tutanak altına alınarak kayıtlardan düşüldüğü ve gerekli kayıtların yapıldığı belirtilmiştir. Ancak, düzeltme kayıtlarına ilişkin herhangi bir bilgi ve belge gönderilmemiştir.

Diğer yandan, bulguda belirtilen muhasebe kaydının ilgili yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2020 yılı bilançosunun, 255-Demirbaşlar Hesabı ve 253-Makine ve Cihazlar Hesabı yönünden hatalı bilgi içermesine sebep olunmuştur.

Şirket mali tablolarında yer alan Demirbaşlar Hesabı ile Makine ve Cihazlar Hesabındaki kayıtların fiili durum ile uyumlu olması gerekmektedir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı Karşılığı Tutarlarının Gerçek Durumu Yansıtmaması

2014 yılından bu yana kıdem tazminatlarına ilişkin olarak hesaplama yapılmayıp karşılık ayrılmamış ve ilgili hesaplar mali tablolarda aynı bilgiyle yer almıştır.

Kıdem tazminatı karşılığı, tutarı bilinmekle birlikte ne zaman tahakkuk edeceği bilinemeyen borçlar veya giderler için ayrılan karşılıklardandır. Söz konusu karşılıkların 1 sıra no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde ise; bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında, bir yıldan fazla uzun dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izleneceği ifade edilmiştir.

Şirketin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, 31.12.2020 tarihi itibarıyla Şirket çalışanlarına ait toplam kıdem tazminat tutarının hesaplanmadığı, mali tablolarda gösterilen ve 2014 yılından beri hesapta bulunan 6.297.622,83 TL tutarın 2020 yılı sonu itibari ile güncel durumu yansıtmadığı tespit edilmiştir.

Söz konusu denetim tespiti sonrasında Şirket tarafından; 2014 yılından itibaren 2020 yılı da dahil olmak üzere geçmiş yılların güncel kıdem tazminatı tutarlarının hesaplanarak kayıtlara yansıtıldığı belirtilmesine rağmen söz konusu kayıtlara ilişkin bilgi veya belge sunulmamıştır.

www.balioglu.net

Diğer yandan, bulguda belirtilen muhasebe kaydının ilgili yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2020 yılı bilançosunda, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 632-Genel Yönetim Giderleri Hesabı yönünden hatalı bilgi içermesine sebep olunmuştur.

Şirket çalışanlarına ait kıdem tazminatı tutarlarının hesaplanarak yıllar itibariyle karşılık ayrılmalı ve ilgili hesaplar mali tablolarda gösterilmelidir.

BULGU 3: Yapılandırılan Borçların Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabında Takip Edilmesi

Şirketin 6183 sayılı Kanun hükümlerine dayanılarak yapılandırılan Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenecek borçları 280-Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabında takip edilmektedir.

26.12.1992 tarihli ve mükerrer 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (1) seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde 280-Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabının peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek yıllara ait giderleri izlemek için kullanılacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Tebliğ'de, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksite bağlanmış olup bir yıldan daha uzun bir sürede ödenecek olan kısmının

438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında; erteleme ve taksitlendirme süresi bilanço tarihinde bir yıldan az olanların ise, 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izleneceği açıkça ifade edilmiştir.

Bu itibarla; mezkûr Tebliğ hükümleri gereği, 6183 sayılı Kanun hükümlerine dayanılarak yapılandırılan borçların; peşin ödenen ve yükümlülük özelliği göstermeyen ödemelerin takip edildiği 280-Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı yerine, vadesine göre 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında veya 438-Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

Şirketin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, yapılandırılan borçların mevzuat hükümlerine uygun olmayan bir şekilde 280-Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabında izlendiği görülmüştür.

Söz konusu denetim tespiti sonrasında Şirket tarafından; yapılandırılan SGK borçlarının 280-Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabından 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesaplarına aktarılarak düzeltme kaydının yapıldığı belirtilmiştir.

Ancak, bulguda belirtilen muhasebe kaydının ilgili yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2020 yılı bilançosunda, 280-Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı yönünden 1.799.966,98 TL fazla; 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı yönünden toplam 1.799.966,98 TL eksik bilgi içermesine sebep olunmuştur.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Şirketin %10'dan Az Hissesine Sahip Olduğu Afyon Jeotermal Tesisleri Turizm ve Elektrik Üretim AŞ'deki Sermaye Ortaklık Payının Yanlış Hesapta İzlenmesi

YÜNTAŞ'ın, Afyon Jeotermal Tesisleri Turizm ve Elektrik Üretim AŞ'deki %7,17 oranındaki sermaye ortaklık payı, 240-Bağlı Menkul Kıymetler Hesabında izlenmesi gerekirken 242-İştirakler Hesabında izlenmektedir.

(1) seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde sermaye ortaklık paylarının muhasebe kayıtlarına alınması ile ilgili olarak açıklamalara yer verilmiştir. Buna göre, işletmenin doğrudan veya dolaylı olarak en az %10-en fazla %50 arasında sermaye ortaklık payına sahip olduğu şirketlerdeki hisse payları 242-İştirakler Hesabında, %50'nin üzerinde bir paya sahip olduğu şirketlerdeki payları ise 245-Bağlı Ortaklıklar Hesabında izlenmelidir. Bunun dışında işletmenin bir diğer şirketteki sermaye ortaklık payı %10'un altında ise, bu nitelikteki hisse payları 240-Bağlı Menkul Kıymetler Hesabına kaydedilmeli ve bu hesapta izlenmelidir.

www.balioglu.net

Tebliğ'in "I. Muhasebenin Temel Kavramları" başlıklı bölümüne göre, tam açıklama kavramı; mali tabloların bu tablolardan yararlanacak kişi ve kuruluşların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır olmasını ifade etmekte olup mali tablolarda finansal bilgilerin tam olarak açıklanmasını da içermektedir.

YÜNTAŞ'ın hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, Şirketin %7,17 sermayesine sahip olduğu Afyon Jeotermal Tesisleri Turizm ve Elektrik Üretim AŞ'deki hisse payının 240-Bağlı Menkul Kıymetler Hesabında izlenmesi gerekirken, 242-İştirakler Hesabında izlendiği anlaşılmıştır.

Söz konusu denetim tespiti sonrasında, Şirketin %7,17 sermayesine sahip olduğu Afyon Jeotermal Tesisleri Turizm ve Elektrik Üretim AŞ'deki hisse payının 240-Bağlı Menkul Kıymetler Hesabında izlenmeye başlandığı belirtilmiştir. Ancak, düzeltme kayıtlarına ilişkin herhangi bir bilgi ve belge gönderilmemiştir.

Diğer yandan, bulguda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2020 yılı bilançosunda 717.000,00 TL tutar kadar 242-İştirakler Hesabı yönünden fazla, 240-Bağlı Menkul Kıymetler Hesabı yönünden eksik bilgi içermesine sebep olunmuştur.

Şirketin %10'dan az hissesine sahip olduğu Afyon Jeotermal Tesisleri Turizm ve Elektrik Üretim AŞ'deki sermaye ortaklık payının 240-Bağlı Menkul Kıymetler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Şirketin Pay Defterinin Kayıp Olması

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre ticari defterlerden sayılan pay defteri, Şirket yetkilileri tarafından kayıp olduğu belirtilerek denetime sunulamamıştır.

6102 sayılı Kanun'un "Defter tutma yükümlülüğü" başlıklı 64'üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasında;

"*Pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defteri gibi işletmenin muhasebesiyle ilgili olmayan defterler de ticari defterlerdir.*"

Mezkûr Kanun'un "Kayıt" başlıklı 499'uncu maddesinde;

"*(1) Şirket, senede bağlanmamış pay ve nama yazılı pay senedi sahipleriyle, intifa hakkı sahiplerini, ad, soyad, unvan ve adresleriyle, pay defterine kaydeder.*

(2) Payın usulüne uygun olarak devredildiği veya üzerinde intifa hakkı kurulduğu ispat edilmediği sürece, devralan ve intifa hakkı sahibi pay defterine yazılamaz.

(3) Şirket, kaydın yapıldığını pay senedine işaret eder.

(4) Şirketle ilişkilerde, sadece pay defterinde kayıtlı bulunan kimse pay sahibi ve intifa hakkı sahibi olarak kabul edilir.

(5) Merkezî Kayıt Kuruluşu tarafından kayden takibi yapılan nama yazılı paylara ilişkin Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri ile ilgili diğer düzenlemeler saklıdır."

"Pay defteri" başlıklı 594'üncü maddesinde ise;

"(1) Şirket, esas sermaye paylarını içeren bir pay defteri tutar. Ortakların, adları, adresleri, her ortağın sahip olduğu esas sermaye payının sayısı, esas sermaye paylarının devirleri ve geçişleri itibarî değerleri, grupları ve esas sermaye payları üzerindeki intifa ve rehin hakları, sahiplerinin adları ve adresleri bu deftere yazılır.

(2) Ortaklar pay defterini inceleyebilir." hükümleri yer almaktadır.

www.balioglu.net

Şirketin hesap ve işlemlerinin incelenmesi sürecinde, 6102 sayılı Kanun'a göre ticari defterlerden sayılan ve ilgili Kanun maddesine göre çeşitli bilgileri içerecek şekilde tutulması gereken pay defteri, kayıp olduğu gerekçesiyle denetime sunulamamıştır.

Söz konusu denetim tespiti sonrasında Şiket tarafından, pay defterinin yeniden tasdik ettirilmesi için yasal işlemlerin başlatıldığı ve mahkeme kararının beklendiği ifade edilmiştir.

Netice itibariyle, Şirketin ticari faaliyetleri yürütülürken olumsuz bir durum ile karşılaşılmaması için, mevzuatında belirtilen kayıt, belgeleme, defterlere işleme vb. yükümlülüklerinin basiretli tüccar özeni içinde yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Fiziki Stok Sayımının Yapılmaması

Şirket yetkilileri tarafından belirli periyotlarla veya dönem sonlarında fiziki stok sayımı yapılmamaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 66'ncı maddesinde envanter çıkarma işlemi genel anlamda düzenlenmiş, (3) ve (4) numaralı fıkralarında stoklara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Söz konusu fıkralarda;

"…

(3) Maddi duran malvarlığına dâhil varlıklarla, ham ve yardımcı maddeler ve işletme malzemeleri düzenli olarak ikame ediliyor ve toplam değerleri işletme için ikinci derecede önem taşıyorsa, değişmeyen miktar ve değerle envantere alınırlar; şu şartla ki, bunların mevcutları miktar, değer ve bileşim olarak sadece küçük değişikliklere uğramış olsunlar. Ancak, kural olarak üç yılda bir fiziksel sayım yapılması zorunludur.

(4) Aynı türdeki stok malvarlığı kalemleri, diğer aynı nitelikteki veya yaklaşık aynı değerdeki taşınabilir malvarlığı unsurları ve borçlar ayrı ayrı gruplar hâlinde toplanabilir ve ortalama ağırlıklı değer ile envantere konulabilir." hükümleri yer almıştır.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere üç yılda bir fiziksel sayım yapılması zorunludur.

Stok sayımı sıklığı işletmeden işletmeye değişiklik gösterebilmekte, bazı işletmeler yılda bir veya iki kez sayım tercih ederken, diğerleri üç aylık veya aylık olmak üzere daha sık sayımlar tercih edebilmektedir.

Ancak fiziki stok ile kayıtlar arasındaki farklar birçok farklı sorunun tespit edilebilmesini, şirketin daha iyi stok kontrolü ve yönetimi ile birlikte verimli iş akış süreçlerine sahip olmasını sağlayabilecektir.

Örneğin, fiziki stok sayımı ile birlikte;

-İstenilmeyen kayıpların ortaya çıkarılması ve stok fire sorunlarının tanımlanması,

-İş hedeflerinin gerçekleştirilmesinin sağlanması,

-Ürün performansının belirlenmesi,

-Stok sipariş sürecinin azami seviyeye çıkarılması,

-Fiyatlandırma stratejisinin güçlendirilmesi gibi hususlar belirlenerek Şirkete fayda sağlanabilecektir.

Şirketin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, yıllar itibariyle herhangi bir fiziki stok sayımının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Söz konusu denetim tespiti sonrasında, Şirket tarafından; ilgili birimler tarafından aylık ve üçer aylık dönemler halinde fiziki stok sayımı yapıldığı, ancak bugüne kadar bir komisyon tutanağı altına alınmayan fiziki sayım işlemlerinin ilgili birim müdürlerinin koordinasyonunda, komisyon tutanağı altında yapılması için gerekli çalışmaların başlatıldığı belirtilmiştir.

Netice olarak; gerek mevzuat zorunluluğundan gerekse fiziki stok sayımın sağlayabileceği faydalar açısından, Şirketin kural olarak üç yılı aşmamak üzere belirlenen periyotlarda fiziki stok sayımı yapıp tutanaklarla birlikte envanter defterine işlemesi gerekmektedir.

BULGU 4: Şirket Tarafından Spor Kulüplerine Nakdi Yardımda Bulunulması

Şirket tarafından Afyonkarahisar Belediyesi YÜNTAŞ Gençlik Spor Kulübü Derneği ile Afyonkarahisar Belediye Gençlik Spor Kulübü Derneğine nakdi yardımda bulunulmuş ve bu yardımlara süreklilik kazandırılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde;

"…

www.balioglu.net

Ancak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 10'uncu maddesinde;

"*Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, benzer amaçlı derneklerden, siyasi partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım alabilir ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunabilirler.*

5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, dernekler kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına giren konularda ortak projeler yürütebilirler. Bu projelerde kamu kurum ve kuruluşları, proje maliyetlerinin en fazla yüzde ellisi oranında aynî veya nakdî katkı sağlayabilirler. ***(Ek cümle: 18/2/2009-5838/7 md.)*** *4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi çerçevesinde engellilerin ve eski hükümlülerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işlerini kurmaları, engellilerin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojilerine ilişkin projeler ile benzeri projelerde bu oran aranmaz.*" denilerek derneklere yardım yapılmasının usul ve esasları belirlemiştir.

www.balioglu.net

Diğer yandan, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Diğer kuruluşlarla ilişkiler"* başlıklı 75'inci maddesine 6360 sayılı "On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile ilave edilen ek fıkrası;

"***(Ek fıkra: 12/11/2012-6360/19 md.)****5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanununun 10 uncu maddesi; belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için uygulanmaz.*" hükmünü içermektedir.

6360 sayılı Kanun ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesine eklenen ek fıkra ile, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilmesine izin veren yasal düzenlemenin uygulanmasına son verilmiştir. Her ne kadar, belediye şirketleri genel yönetim kapsamında sayılan kamu idarelerinden olmasa da, 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesindeki söz konusu kısıtlamaya onlar da dahil edilmiştir. Dolayısıyla, belediyeler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi

şirketler tarafından derneklere, herhangi bir ortak hizmet projesi kapsamında veya doğrudan nakdi yardım yapılmasına imkân kalmamıştır.

Bu durumda, YÜNTAŞ, 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre faaliyetlerini yürütüyor olsa da, dernek ve vakıflara yardım konusunda 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesindeki sınırlamaya uygun işlem tesis etmek zorundadır.

Ayrıca, şirketler kar amacı ile kurulmuş olan ticari kuruluşlar olup ayrı tüzel kişiliğe sahiptirler. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulan bir şirket, Kanun'un 16'ncı maddesine göre tacir niteliğini haiz olup 18'inci maddesinin (2) numaralı fıkrası gereğince de ticaretine ilişkin tüm faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmek zorundadır. Dolayısıyla şirket menfaatlerinin korunması, ticari faaliyet icra etmenin zorunlu bir sonucudur.

YÜNTAŞ'ın hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Afyonkarahisar Belediyesi YÜNTAŞ Gençlik Spor Kulübü Derneği ile Afyonkarahisar Belediye Gençlik Spor Kulübü Derneğine nakdi yardımda bulunulduğu görülmüştür. Bu durum, Şirketin idaresi açısından basiretli bir iş adamı olmanın gereklerinin yerine getirilmediği sonucunu doğurmaktadır. Kaldı ki, Şirketin genel mali durumuna bakıldığında, yıllar itibariyle gelirlerinin giderlerini karşılamaktan uzak olduğu, vergi ve sosyal güvenlik prim borcu yükünün fazla olduğu görülmektedir.

www.balioglu.net

Aşağıda yer alan tabloda YÜNTAŞ tarafından son üç yıl itibariyle nakdi yardımda bulunulan tutarlar yer almaktadır:

Tablo 4: Spor Kulübü Derneklerine Yapılan Nakdi Yardımlar

Dönem	Tutar
2018	1.133.000,00
2019	971.000,00
2020	1.550.000,00 + 700.000,00
TOPLAM	**4.354.000,00**

Son üç yıllık süre içerisinde şirketten yapılan nakdi yardımlar 4.354.000,00 TL'dir.

YÜNTAŞ'ın yıllar itibariyle zarar ediyor olması, yüksek tutarda vergi ve prim borcu altında bulunması da dahil olmak üzere finansal durum açısından sorunlu bir yapıya sahip olması, her ne kadar sermayesinin tamamı Belediyeye ait olsa da 6102 sayılı TTK gereği ayrı bir tüzel kişiliğinin bulunması, ayrı mali tabloları olması ve neticede ayrı bir kuruluş olması

gibi unsurlar birlikte değerlendirildiğinde, spor kulübü derneklerine yapılan nakdi yardımların gerek mevzuata ve gerekse şirketin mali durumuna uygun olmadığı aşikardır.

6102 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca, tacirlerin, ticaretlerine ait bütün işlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir. Bu hüküm, tacirin; öngörülü, konusunu bilen, hukuki ve fiili durumları kavrayabilme özelliklerine sahip olmasını gerektirmektedir. Basiretli iş adamı kavramı iyi niyeti de içine almakla birlikte, iyi niyetten de öte tedbirli bir hareketi, vasat bir şahıstan daha fazla özen gösterme gereğini, ticari hayatın gereklerini ve teamüllerini iyi bilmeyi ve gelecekteki şartları tahmini de ifade etmektedir.

Söz konusu denetim tespiti sonrasında, Şirket tarafından; sporu teşvik ve tanıtım amacıyla sponsorluk sözleşmesine dayalı nakdi ödemelerin söz konusu olduğu, ilerleyen dönemler için Şirketin zarar durumu da göz önüne alınarak bu tür ödemelerde daha hassas davranılacağı ifade edilmiştir.Ancak, belediye şirketleri genel yönetim kapsamında sayılan kamu idarelerinden olmasa da, 6360 sayılı Kanunla 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesine eklenen ek fıkra ile, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilmesine izin veren yasal düzenlemenin uygulanmasına *belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için* son verilmiştir.5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesindeki söz konusu kısıtlama hükmüne şirketlerin de dahil edildiği, dolayısıyla, belediyeler ile ortağı oldukları ve Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, derneklere herhangi bir ortak hizmet projesi kapsamında veya doğrudan nakdi yardım yapılmasına imkân kalmadığı görülmektedir.

Sermayesinin yüzde 99,98'i Afyonkarahisar Belediyesine ait bir kamu şirketi olan YÜNTAŞ'ın söz konusu derneklere nakdi yardım yapmasının, gerek mevzuata ve gerekse Şirketin mali durumuna uygun olmadığı aşikar olup profesyonel yönetim anlayışına ve basiretli bir tüccar gibi hareket etme gerekliliğine de uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, YÜNTAŞ, 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre faaliyetlerini yürütüyor olsa da, dernek ve vakıflara nakdi yardım konusunda 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesindeki sınırlamaya uygun işlem tesis etmek zorundadır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net